

محل الصاق

آرم دانشگاه

فرم خودارزیابی

اعتباربخشی دوره پزشکی عمومی

حوزه ۲ (برنامه آموزشی) زیرحوزه ۲-۲ (محتوای آموزشی)

استانداردهای الزامی

❖ زیرحوزه پ-۱-۲-۲

در برنامه آموزشی خود محتوای ضروری علوم پایه مندرج برنامه درسی ملی مصوب که مورد نیاز برای طبابت پزشک عمومی است را بگنجانند. این محتوا شامل دانش حفظی، مفاهیم و اصولی می شود که برای کسب و به کارگیری علوم بالینی مورد نیاز است.

توصیف و تحلیل وضع موجود، شامل نقاط قوت و نقاط ضعف:

در سال ۹۶ پیرو ابلاغیه وزارت بهداشت در خصوص اجرای برنامه ملی پزشکی عمومی مراحل طراحی آموزشی پزشکی شامل: طراحی، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی دوره پزشکی عمومی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام شد و پس از اجرا نقد و ارزشیابی و باز اندیشی برنتایج آن، در دانشکده پزشکی ثبت گردید. پیوست شماره ۱ (نامه وزارت شماره ۵۱۸/۵۷/د مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۲)

فرایند اجرای بروز رسانی برنامه ملی پزشکی عمومی مطابق با برنامه ابلاغی وزارت بهداشت به شرح ذیل می باشد:

گام اول اجرا: شیوه ارائه دروس شامل دروس اصلی و پایه، شناور و دروس عمومی و توزیع دروس در مقاطع مختلف تعیین شد، تمام اعضا آمادگی اجرای برای ورودی دانشجویان در بهمن ماه ۹۶ را اعلام نمودند، سپس شیوه اجرا به گروهها و اساتید اطلاع رسانی گردید. پیوست شماره ۲: نامه ۹۶/۱۶۴۰۹۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۳

گام دوم اجرا) چیدمان دروس:

پس از دریافت مجوز، شروع اجرای برنامه از بهمن ماه ۹۶ چارت درسی و دروس با توجه به موارد ذیل جهت تایید به کمیته برنامه درسی ارجاع شد:

- با توجه به تایید کمیته، درس ها به صورت ارگان محور و یکپارچه برنامه ریزی گردید.
- توالی ارائه دروس به صورت رعایت پیش نیازی لحاظ شد، یعنی ابتدا دروس پیش نیاز در نیمسال اول و سپس دروس وابسته در نیمسال های بعدی ارائه گردید.

➤ برخی از دروس مانند ایمونولوژی، اصول فارماکولوژی، ژنتیک با توجه به نظرات کمیته برنامه درسی و در راستای بکارگیری علوم بالینی مورد نیاز دانشجویان و درخواست گروه های آموزشی در نیمسال های خاص ارائه گردید.

➤ دروس زبان خارجه، اندیشه ۱ و انقلاب نیز الزاما باید در مرحله علوم پایه ارائه گردد.

با توجه به موارد فوق و در راستای اجرای آیین نامه آموزشی که هر دانشجو مجاز به تعداد ۱۲ تا ۲۰ واحد می باشد، هر نیمسال با حداکثر ۲۰ واحد برنامه ریزی گردید. پیوست شماره ۳: نامه ۹۶/۳۳۱۲۱۴ مورخ ۹۶/۰۵/۱۸ و صورتجلسات کمیته برنامه درسی پزشکی عمومی (جلسه اول مورخ ۹۶/۳/۱۰ - جلسه دوم مورخ ۹۶/۳/۲۲ - جلسه سوم مورخ ۹۶/۴/۱۴ - جلسه چهارم مورخ ۹۶/۱۰/۱۰)

گام سوم) ارزشیابی فراگیران: پس از اجرای هر نیمسال از برنامه ملی پزشکی عمومی در این دانشکده، برای تمام دروس ارائه شده ارزشیابی از فراگیران در لاگ دانشجویی شامل: نمره یادگیری دانشجو در مبحث ارائه شده، آیا آن مبحث آموزش داده شده یا خیر؟ و پیشنهادات و انتقادات می باشد. پیوست شماره ۴

گام چهارم) ارائه بازخورد: در انتهای هر نیمسال و شروع نیمسال بعد گزارش لاگ دانشجویی در جلسه حضوری به اطلاع مسئولین آموزش گروه ها رسانده می گردد و سپس با نامه به تمام گروه های آموزشی و معاونت آموزشی دانشگاه ارسال می شود. پیوست شماره ۵ (نامه ۹۷/۴۵۷۰۰۸ مورخ ۹۷/۰۷/۲۴ - نامه ۹۷/۴۵۹۸۱۹ مورخ ۹۷/۰۷/۲۵ - نامه ۹۷/۴۵۷۰۰۷ مورخ ۹۷/۰۷/۲۴)

گام پنجم) پایش برنامه: گزارش پایش برنامه پس از اجرای یک سال به وزارت متبوع ارسال و بازخورد این گزارش به تمام گروه های آموزشی ارسال گردید. پیوست شماره ۶ (۹۷/۳۵۴۴۸۵ مورخ ۹۷/۵/۲۸ - ۵۱۸/۷۵۶/د مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۰ - ۹۸/۳۷۵۷۱۷ مورخ ۹۸/۰۸/۱۹ - ۹۸/۳۸۰۸۳۳ مورخ ۹۸/۰۸/۲۱) پس از ارسال آخرین گزارش این دانشگاه مبنی بر برنامه اجرا شده در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۷-۹۸ به وزارت، تاکنون هیچ گونه پاسخ و بازخوردی از وزارت متبوع ارسال نگردیده است.

گام ششم) بررسی تفاوت برنامه ملی پزشکی عمومی مشهد با برنامه ملی کشوری:

ترتیب چیدمان دروس (ارتباط محتوایی دروس هر ترم و ادغامی دروس): با تصویب کمیته برنامه درسی و در راستای بکارگیری علوم بالینی مورد نیاز دانشجویان مقرر گردید ارائه دروس پزشکی عمومی در این دانشگاه به صورت ارگان محور و موضوعی باشد، به این دلیل، جهت هرچه بهتر اجرا شدن برنامه مدیران سه گروه آموزشی علوم تشریح، فیزیولوژی و بیوشیمی طبق جلسه مشترک و در نظر داشتن توالی مباحث، زمان ارائه دروس گروه های مربوطه را اعلام نمودند.

هم نیاز دروس مقدمات علوم تشریح و علوم تشریح اسکلتی-عضلانی: برای اجرای برنامه نیمسال اول و با توجه به درخواست گروه علوم تشریح از آنجائیکه درس مقدمات علوم تشریح پیش نیاز درس علوم تشریح اسکلتی-عضلانی می باشد و همچنین برای توزیع مناسب دروس تخصصی در تمام نیمسال های علوم پایه موضوع ارائه دو درس مذکور در کمیته برنامه درسی مطرح گردید و با موافقت اعضا برای تایید و دریافت مجوز به شورای آموزشی دانشگاه ارسال شد و جهت اجرا از نیمسال اول (بهمن ماه ۱۳۹۶) مجوز دریافت گردید.

درس ژنتیک: سرفصل در ژنتیک پزشکی در شناسنامه درس پزشکی، برنامه ملی پزشکی عمومی به صورت یک درس دو واحد اعلام شده بود، ولی طبق نظر گروه آموزشی و کمیته برنامه درسی به صورت دو درس: ژنتیک پایه (۱ واحد)، ژنتیک بالینی (۱ واحد) برای این دانشکده پیشنهاد و توسط وزارت متبوع تایید گردید.

درس تغذیه: سرفصل در تغذیه پزشکی در شناسنامه درس پزشکی، برنامه ملی پزشکی عمومی به صورت یک درس دو واحد اعلام شده بود، ولی طبق نظر گروه آموزشی و کمیته برنامه درسی به صورت دودرس: اصول پایه تغذیه (۱ واحد)، تغذیه بالینی (۱ واحد) برای این دانشکده پیشنهاد و توسط وزارت متبوع تایید گردید.

همیناز درس ایمنی شناسی و پاتولوژی اختلالات سیستم ایمنی بدن انسان: برای اجرای برنامه در ترم سوم و باتوجه به درخواست گروه ایمنی شناسی از آنجائیکه درس ایمنی شناسی پیش نیاز درس پاتولوژی اختلالات سیستم ایمنی بدن انسان و همچنین به دلیل کافی نبودن امکانات فیزیکی و انسانی گروه ایمنی شناسی برای ارائه درس برای دو شیوه آموزش (شیوه سنتی و شیوه ریفرم) موضوع ارائه دو درس مذکور برای تایید و دریافت مجوز به شورای آموزشی دانشگاه ارسال شد و جهت ارائه هر دو درس در ترم چهار مجوز لازم دریافت گردید.

گام هفتم) ارزشیابی برنامه و رضایت سنجی:

با توجه به اقدامات صورت گرفته و نظر سنجی از اساتید و دانشجویان میزان رضایت دانشجویان و اساتید از بروز سانی برنامه ملی پزشکی عمومی سنجیده می شود .

نقاط قوت :

محتوای آموزشی متناسب با کوریکولوم آموزشی و در راستای بکارگیری علوم بالینی مورد نیاز دانشجویان و با توالی منطقی و آیین نامه آموزشی، در ۴ ترم تحصیلی اعلام شد. . مطالب براساس رعایت پیش نیازی و هم نیازی دروس از ساده به پیچیده، قابل فهم و به صورت کاربردی چیدمان شد.

طرح ادغام دروس علوم پایه در یادگیری بر اساس حل مسئله، میزان یادگیری اصول پزشکی را در دانشجویان بهتر و عمیق تر می نماید و منجر به حفظ بهتر مطالب و توانایی به کار بردن اصول علوم پایه در زمینه های اختصاصی بالینی می شود با تدوین برنامه آموزش پزشکی علوم پایه در دانشگاه علوم پزشکی مشهد می توان به ارتقاء دانش، نگرش و مهارت دانشجویان رشته پزشکی دست یافت. همچنین از آنجایی که با اجرای این برنامه، نقص های برنامه ی قبلی برطرف گردیده است و در جهت نیازهای آموزش پزشکی کشور تدوین شده است لذا می توان این طراحی آموزشی را در دانشگاه های دیگر کشور بر حسب نیاز مورد استفاده قرار داد.

نقاط ضعف :

عدم آشنایی برخی از اساتید علوم پایه با مشکلات و مسائل دروس بالینی، منجر به نارضایتی دانشجویان از شیوه تدریس اعضای هیات علمی برخی از گروه های آموزشی علوم پایه شده است .

راهکار و پیشنهادات :

۱- به نظر می رسد در مورد حل این مشکل باید از طرف مسئولین امر اقدام گردد و برای دروس آناتومی و فیزیولوژی (به جهت حجم زیاد اصطلاحات و لزوم شناخت و به خاطر سپاری موقعیت اعضای داخلی بدن و مجاورت های آنها) ، از اساتید با مدرک تحصیلی MD PHD که علاوه بر دارا بودن نگرش، معلومات و مهارت های مورد انتظار رشته خود در زمینه های علوم پایه در یافته های بالینی و تولید علم، تبحر و توانایی دارند و می توانند چشم انداز های بالینی را به گروه های علوم پایه وارد کنند، به کارگیری شود تا باعث بهبود و تسهیل یادگیری این دروس شده و انگیزه ی دانشجویان را در یادگیری افزایش دهد.

۲- همچنین به اساتید پیشنهاد می شود که سبک های تدریس خود را ارزیابی کنند و برنامه ریزان آموزشی نیز کارگاه های آموزشی برای اساتید با سابقه خدمت کم و زیاد ارائه دهند